

ROK KULATÝCH VÝROČÍ

Úložiště Richard

Na letošní rok připadá hned několik významných výročí spojených s ukládáním radioaktivních odpadů v České republice. Úložiště Bratrství u Jáchymova slaví 40 let provozu, úložiště Richard u Litoměřic dokonce 50 let provozu a zároveň letos uplyne 55 let od zahájení ukládání prvních radioaktivních odpadů v již uzavřeném úložišti Hostim u Berouna. Poslední z povrchových úložišť – úložiště Dukovany – si na kulatiny musí počkat do příštího roku, kdy oslaví 20 let.

Hostim u Berouna

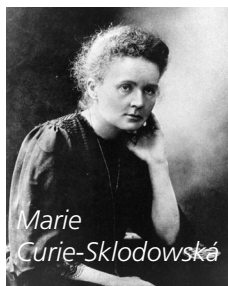
Úložiště Bratrství, Jáchymov

Úložiště Richard u Litoměřic

DLOUHÁ HISTORIE

Česká republika je od počátku s radioaktivitou historicky svázána – jsme stát s jedním z nejdelších využití radionuklidů na světě. Vždyť již Marie Curie-Sklodovská si koncem 19. století z českého Jáchymova vozila pro své výzkumy velké množství smolince, uranové rudy.

Marie
Curie-Sklodovská

Na začátku 20. století se u nás už běžně zpracovávaly přírodní radioizotopy pro technické využití v průmyslu, výzkumu a zdravotnictví (tzn. vně jaderně-energetického cyklu). Tato činnost logicky vedla k produkci radioaktivních odpadů. Poměrně brzy tedy vznikla i potřeba tyto odpady zneškodnit a zabránit jejich negativnímu působení na lidský organismus a životní prostředí. Jediný možný způsob zneškodnění bylo jejich uložení v bezpečných úložištích,

a to po celou dobu nutnou k rozpadu v nich obsažených příslušných radioaktivních prvků.

První úložiště bylo vybudováno v 50. letech minulého století v nevyužívaném vápencovém dole u obce Hostim u Berouna. Toto úložiště bylo v roce 1964 uzavřeno a následně v roce 1996 stabilizováno celoobjemovým zaplněním speciální betonovou směsí. Další úložiště pro nízko a středněaktivní odpady vznikla postupně u Litoměřic (1964), Jáchymova (1974) a Dukovan (1995).

Do konce roku 1991 se nakládáním s radioaktivními odpady a jejich konečným uložením zabýval Ústav pro výzkum, výrobu a využití radioizotopů. Od roku 1992, kdy byla úložiště zprivatizována, prováděli tyto činnosti jeho právní nástupci – NYCOM a.s., následně ARAO a.s. Po schválení a nabytí platnosti atomového zákona (zákon č. 18/1997 Sb.) byla úložiště převedena na stát a bezpečný provoz úložišť a ukládání radioaktivních odpadů bylo svěřeno organizační složce státu – Správě úložišť radioaktivních odpadů (SÚRAO).

Areál ÚRAO Richard

Historická fotografie areálu ÚRAO Richard

PŮL STOLETÍ ÚLOŽIŠTĚ RICHARD

Úložiště Richard se nachází v prostorách bývalého vápencového dolu pod kopcem Bídnice u Litoměřic. Zabírá jen malou část (necele 2 kilometry) bývalého důlního komplexu Richard I, II a III, který má více než 40 km chodeb a překopů. Důl Richard má velmi zajímavou historii – kromě těžby sloužil i jako podzemní nacistická továrna. Jeho proměněnám v průběhu dějin se věnuje výstava v prostorách pod litoměřickým náměstím.

Richard slouží k ukládání institucionálních radioaktivních odpadů (tedy odpadů vznikajících v průmyslu, zdravotnictví, zemědělství apod.). Ročně se v Richardu uloží 100 až 200 obalových souborů s odpady. Část historických odpadů z let 1965-1985 již

byla přemístěna do speciálně upravených prostor a definitivně zabetonována.

BEZPEČNOST NA PRVNÍM MÍSTĚ

Po celých 50 let provozu úložiště Richard je ukládání odpadů zcela bezpečné. Za celou dobu nedošlo k žádnému překročení radiačně-hygienických limitů, neboť jsou strik-

tně dodržovány všechny platné předpisy a limity pro ukládání a provoz úložiště. Na jejich plnění dohlíží Státní úřad pro jadernou bezpečnost (SÚJB). V rámci bezpečnosti probíhá nepřetržitě posuzování lokality z hlediska seismicity, sleduje se geotechnická stabilita důlního díla, monitoruje se hydrogeologické prostředí horniny i jejího okolí, probíhá měření koncentrace radonu a tritia v ovzduší, ve vodě i na povrchu, měří se záření a povrchová aktivita. Z dosavadních výsledků monitorování vyplývá, že provoz úložiště radioaktivních odpadů Richard odpovídá všem bezpečnostním kritériím a veškeré hodnoty měřených veličin nepřesahují povolené limity. Sledované položky se nacházejí pod mezí detekce.

Zavážení úložných souborů na ÚRAO Richard

Nad bezpečností pracovníků kromě zákonných předpisů bdí od roku 2009 i soška sv. Barbory, ochránkyně horníků.

Biskup Jan Baxant při svěcení Barborky

Správa úložišť radioaktivních odpadů, Dlážděná 6, Praha 1
tel.: 221 421 519, fax: 221 421 544, e-mail: info@surao.cz

www.surao.cz